

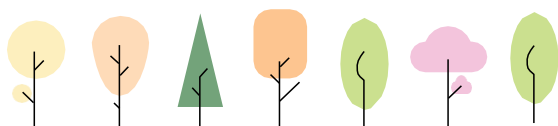

Tietoa metsätalouden ympäristötuesta

Mikä on metsätalouden ympäristötuki?

Kestävään metsätalouteen kuuluu sekä puuntuotannon että luonnon monimuotoisuuden turvaaminen. Metsälakiin sisältyy velvoite erityisen tärkeiden elinympäristöjen säilyttämisestä ja yleinen tavoite metsien biologisen monimuotoisuuden ylläpitämisestä. Jos monimuotoisuuden tai erityisen tärkeiden elinympäristöjen säilyttäminen aiheuttaa metsänomistajalle vähäistä suurempia kustannuksia tai tulonmenetyksiä, voi metsänomistaja hakea Metsäkeskukselta ympäristötukea.

Ympäristötukea voi saada yksityinen metsänomistaja, yksityishenkilöiden muodostama maatala- tai metsätaloutta pääasiallisesti harjoittava yhtymä, yhteisö, kuolinpesä tai säätiö sekä yhteismetsän tai yhteisen alueen osakaskunta.

Metsätalouden ympäristötukea käytetään ensisijaisesti metsälain mukaisten elinympäristöjen säilyttämiseen. Metsäkeskus voi myöntää ympäristötukea käytettävissä olevien määrärahojen puitteissa myös muihin kohteisiin kuten Metso-ohjelman mukaisiin elinympäristöihin.

Rahoitettavan ympäristötukikohteen tärkein valintakriteeri on kohteen ekologinen laatu. Kohteen on oltava monimuotoisuusarvoltaan tärkeä. Kohteet ovat puustoisia. Ympäristötukikohteiden rajauksessa pyritään luomaan ekologisesti yhtenäisiä kokonaisuuksia.

Mitä ovat arvokkaat elinympäristöt?

Metsälaissa määritetään metsien biologiselle monimuotoisuudelle erityisen tärkeät elinympäristöt, jotka ovat pienialaisia tai metsätaloudellisesti vähämerkityksellisiä. Kun elinympäristöt ovat luonnontilaisia tai luonnontilaisen kaltaisia sekä ympäröivästä metsäluonnosta selvästi erottuvia, elinympäristöjä koskevat hoito- ja käyttötoimet tulee toteuttaa niiden ominaispiirteet säilyttäen.

Metsissä on myös muita arvokkaita elinympäristöjä. Elinympäristöjen ominaispiirteiden säilyminen on yksi metsäsertifiointin kriteereistä ja niiden turvaaminen on hyvää metsänhoitoa.

Arvokkaita elinympäristöjä ovat esimerkiksi Metso-ohjelman luontotyypit kuten vanhat monimuotoisuudelle merkittävät, runsaslahopuustoiset kangasmetsät sekä luonnontilaiset puustoiset suot.

Lisätietoa Metso-kohteista:
www.metsonpolku.fi

Metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä

- lähteiden, purojen, norojen ja pienten lampien välittömät lähiympäristöt
- lehto- ja ruohokorvet, metsäkorte- ja muurainkorvet sekä letot, vähäpuustoiset kitu- ja joutomaan suot sekä ranta-luhdat
- rehevät lehtolaikut
- ojittamattomien soiden kangasmet-säsaarekkeet
- syvät rotkot ja kurut
- jyrkänteet välittömine alusmetsineen
- kitu- ja joutomaiden harvapuustoiset hietikot, kalliot, kivikot ja louhikot

Mistä tiedän, että tilallani on luonnon monimuotoisuudelle tärkeä kohde?

Metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä ja muita arvokkaita elinympäristöjä voidaan havaita muun muassa metsäsuunnittelun tai hakkuiden suunnittelun yhteydessä. Tiedossa olevat metsälain erityisen arvokkaat elinympäristökohteet sekä muut arvokkaat elinympäristöt löytyvät Metsäkeskuksen avoimesta metsätiedosta sekä sähköisestä Metsään.fi-palvelusta: www.metsaan.fi

Metsänomistajan tai hänen valtuuttamansa henkilön on tehtävä metsänkäyttöilmoitus Metsäkeskukselle viimeistään 10 päivää ennen hakkuun aloittamista. Jos hakkuualueella on tai se rajautuu erityisen tärkeään elinympäristöön, ilmoituksessa selvitetään, millaisesta elinympäristöstä on kysymys, mitä sallittuja toimenpiteitä kohteella aiotaan tehdä ja miten kohteen ominaispiirteet tällöin säilytetään.

Ennen hakkuiden tai muiden toimenpiteiden aloittamista kannattaa selvittää, onko ympäristötuen saaminen mahdollista. Jos ympäristötukea myönnetään, se tarkoittaa yleensä elinympäristön jättämistä luonnontilaan.

Jos Metsäkeskus saa metsänkäyttöilmoituksen, jonka alueella tai läheisyydessä on Metsäkeskuksen tiedossa oleva arvokas elinympäristö, maanomistajalle ja hakkuuoikeuden haltijalle ilmoitetaan siitä.

Milloin ympäristötukea voi hakea?

Jos elinympäristön ominaispiirteiden säilyttämisestä aiheutuva taloudellinen menetys on vähäistä suurempi, metsänomistaja voi hakea Metsäkeskuksesta ympäristötukea.

Tuen myöntämisen edellytyksenä on, että elinympäristön hakkuuarvo on yli 3 000 euroa tai yli 4 prosenttia metsänomistajan samalla tilalla olevan metsän hakkuuarvosta.

Metsälain 10§:n elinympäristössä on yleensä sallittua tehdä varovaisia, kohteen ominaispiirteet säilyttäviä yksittäisten puiden poimintaluonteisia hakkuuta. Jos hakkuuta ei voi tehdä ominaispiirteet säilyttävällä tavalla, metsänomistaja voi hakea Metsäkeskuksesta poikkeusluvan käsitellä elinympäristö niin, että taloudellinen menetys jää vähäiseksi. Pienialaisen tai vähäpuustoisin elinympäristön säilyttämisen taloudellinen menetys jää usein joka tapauksessa vähäiseksi.

Millainen sopimus ympäristötuesta tehdään?

Ympäristötukikohde jää metsänomistajan omistukseen. Tuki maksetaan korvauksena siitä, että kohde yleensä jätetään luonnontilaan 10 vuoden määräajaksi.

Kohteesta ja sitä koskevista ehdoista tehdään sopimus metsänomistajan ja Metsäkeskuksen välillä. Sopimus merkitään kiinteistörekisteriin ja se on voimassa myös metsänomistajan vaihtuessa. Uusi omistaja voi kuitenkin irtisanoa sopimuksen 6 kuukauden kuluessa ja maksaa jäljellä olevan sopimusajan tuen takaisin. Ympäristötuki maksetaan yleensä kerralla sopimuskauden alkaessa. Pieniä, alle 500 euron ympäristötukia ei myönnetä. Ympäristötuki on verotettavaa tuloa metsäverotuksessa.

Ympäristötuki koostuu peruskorvauksesta, hakkuuarvokorvauksesta ja kannustinkorvauksesta. Lisäksi tukea voidaan myöntää kohteella tehtäviin hoito- ja käyttösuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin sekä hakemuksen valmistelukustannuksiin, kun se tehdään muuna kuin tuen hakijan omana työnä.

Peruskorvaus on maakuntapohjaisesti määritellyn alueen puukuutiometrin keskikantohinta kerrottuna kahdella ja ympäristötukikohteen pinta-alalla.

Hakkuuarvokorvaus on vähäisen haitan ylittävä osa tukikohteen puuston hakkuuarvosta.

Kannustinkorvaus voidaan maksaa runsaspuustosilla kohteilla, kun kuollutta puuta on kuviolla vähintään 10 kuutiometriä ja 20 kuutiometriä hehtaaria kohden.

Hakkuuarvon määrittämisessä käytetään maakuntapohjaista kolmen edellisen kalenterivuoden puun hintojen keskiarvoa. Maa- ja metsätalousministeriö vahvistaa asetuksessa maakunnittaiset keskikantohinnat.

Kuinka paljon ympäristötukea maksetaan?

Esimerkki ympäristötuen korvaussumman laskemisesta: Metsänomistajalla on omistuksessaan 20 hehtaarin metsätila. Tilan markkinakelpoisen puuston määrä on 2 000 m³. Tilalla on erityisen tärkeä elinympäristö, luonnontilaisen puron välitön lähiympäristö. Sen pinta-ala on 1,2 ha. Elinympäristön markkinakelpoisen puuston määrä on 250 m³. Kuviolla on kuollutta puuta 35 m³, mikä täyttää kannustinkorvaukseen vaadittavan vähimmäismäärän. Laskenta-esimerkissä käytetään puutavaran keskikantohintana 35,26 euroa. Esimerkin summat on pyöristetty lähimpään euroon.

Peruskorvaus (A):

$$1,2 * 2 * 35,26 \text{ €} = 85 \text{ €}$$

Hakkuuarvokorvaus (B):

$$250 \text{ m}^3 * 35,26 \text{ €/m}^3 = 8 815 \text{ €}$$

Markkinakelpoisen puuston arvo:

$$2 000 \text{ m}^3 * 35,26 \text{ €/m}^3 = 70 520 \text{ €}$$

Maanomistajan omavastuuosuus (C):

(4 %, enintään 3000 euroa)

$$70 520 \text{ €} * 0,04 = 2 821 \text{ €}$$

Kannustinkorvaus (1,2 ha/1,2 ha) (D):

$$1 * 0,2 * ((85 \text{ €} + 8 815 \text{ €} - 2 821 \text{ €}) / 3) = 405 \text{ €}$$

Tuki 10 vuoden jaksolle (A + B - C) / 3 + D:

$$(85 \text{ €} + 8 815 \text{ €} - 2 821 \text{ €}) / 3 + 405 = 2 431 \text{ €}$$

Ympäristötukikorvaus esimerkkikohteessa on 2431 euroa.

